

PÁRTELET ★

Balogh Károly népnevelő példát mutat

Balogh Károly, a Szegedi Erőmű dolgozója — lakatos, újtási megbízott — munkáját mindenkor lelkiismeretesen végzte és most, mint újtási felelős, a vállalatnál feladta az újtó mozgalmat. Az üzem, mely eddig ezen a területen erősen le volt maradvá, az erőművek közül jelenleg az ötödik helyen áll. Ez a nagy fejlődés Balogh Károly elvtárs lelkes munkáját bizonyítja.

Hasonló lelkesedéssel végzi Balogh elvtárs a népnevelő munkáját is. Ezzel a munkával Petőfi-telepen bízza meg a párt. A március 22-i agitációs nap óta rendszeresen jár a párt-szervezetbe, s pontosan látogatja a hozzá beosztott 12 családot.

Előre tájékozik a család körülmenyeről, viszonyairól, ismeri a terület fejlődését, Politikai felkészültségét rendszeres tanulással és olvasással biztosítja. Önmagának is számos egyéni élménye van, melyet

igen jól felhasznál

népnevelő munkája során. Ilyen felkészülés mellett nem érik meglepetések, bárkivel kerül össze, minden felmerülő kérdésre helyes és kielégítő magyarázatot tud adni.

Egyik alkalommal, amikor népnevelő munkáját végezte, egy fiatal házaspárt keresett fel, hogy magyarázza nekik a választás jelentőségét, pártunk és a Független, ségi Népfront célkitűzéseit. Ugyanakkor elbeszélgetett velük eddigi fejlődésük eredményeiről, arról, hogy hazánk fejleményeinek jelenlegi fokát milyen körülmények közt érték el.

A beszélgetés során az asszony felvetette, hogy férje egyik munkahelyről a másik munkahelyre vándorol. Nem tudja miért. Ő meg nem tud elhelyezkedni. Balogh elvtárs a kérdés nem lepte meg. Megkérdezte a férj foglalkozását és hogy miért nincs állandó munkahelye. Az zavart szavakkal elmondotta, hogy előző munkahelyéről felgyelmi úton bocsátották el és ez bántja őt. További beszélgetés során kiderült, hogy a férj nem becsülte meg munkáját, fegyelmetlen volt, felesége pedig válogat a munkában. Balogh elvtárs a multi rendszer viszonyairól és a mai munkalehetőségekről beszélt velük és felhívta figyelmüket a munka megbecsülésére, ezen keresztül boldogulásuk lehetőségeire. Kérte őket, hogy gyermekük jövője érdekében legyenek

szorgalmas, hasznos tagjai

a társadalomnak, akkor őket is méltóképpen meg fogják becsülni. Ma van lehetőség minden becsületes ember számára, hogy munkát kapjon és dolgozzon.

Balogh elvtárs ismeri a múlt keserveit, látja jelen fejlődésünket s bízik a jövőben. Ezért tud lelkesen beszélni pártunk szerepéről, népiink egységes helytállásáról. Családlátogatás során elmondja például, hogy gyakran utazik és látja az épülő bányászvárosokat, modern lakásokat, melybe beköltöztek bányászai.

A koreai-kínai népi erők március hónapban több mint 15 ezer főnyi veszteséget okoztak az agresszoroknak

Koreai arcvonal (Új-Kína). A koreai-kínai népi erők március hónapban 15.577 ellenséges katonát, köztük 8253 amerikai tettek harc-képtelenné, vagyis 5999 katonával többet, mint februárban.

A népi erők légvédelmi alakulatai, repülőkötőlelei és tüzérségi ütegei lelőttek 99 és megrognáltak 172 ellenséges repülőgépet, megsemmisítettek illetve megrognáltak 45 ellenséges harckocsit, 51 tüzérségi löveget és 106 teherjárművet, valamint megrognáltak egy ellenséges rombolót és elsüllyesztettek egy aknakutatóhajót és két partmenti hajót.

A népi erők március hónapban a többi között, számkönyveket, 51 nehéz- és könnyűgéppuskát, valamint 653 automatapuskát, karabélyt és könnyű gyalogsági fegyvert.

Olvasd a

Társadalmi Szemle

minden számát.

Elméleti fejlődésedet segíti elő!

ink, látja ipari üzemeink fejlődését, hazánk megváltozott képét. Elmondja, hogy az új lakások lakói egykori lakheilyüket ma már csak színek, vagy sertésólnak használják. Második öt éves tervünkben 250 ezer új lakást építünk, melyben közel egymillió ember lakik majd. Mindez a dolgozókról való gondoskodás fényes bizonyítéka.

Elmondja példának azt a nemes küzdelmet is, melyet kormányzatunk folytatott a bányászok megmentéséért. A tőkésvilágban nem törődtek volna a bányászok sorsával, volt elég munkanélküli, kinek munkaejét olcsón megvásárolhatta a tőke, a munkások élete nem sokat számított.

Ma mindez másként van.

A szuhakalói bányászok életének megmentéséért öt nap és öt éjjel százan és százan dolgoztak megál-lás nélkül, hogy visszaadják őket családjuknak.

Az ellenség tevékenységére is figyel Balogh elvtárs és felkészült annak teleplezésére, az ellenség támadásának visszaverésére. Az ellenség igyekszik az egyszerű, a kevésbé felvilágosult dolgozókat befolyásolni a bizalmuk megrendítésére. Az ellenség hangja jutott el Ördöghnéhez is, egy halász feleségéhez, Ördöghné azt kérdezte, mi-

nek a válaszlás, mikor egy lista van, minek akkor szavazni. Az ellenség

Igy akarja távol tartani

a becsületes dolgozókat attól, hogy hűt legyenek pártunk célkitűzései, a Magyar Függetlenségi Népfront mellett, hogy bebizonyítsák népiink egységes akaratát. Így próbálja az ellenség csökkenteni a választás jelentőségét.

Balogh Károly népnevelő rámutatott Ördöghné fiának fényképére, mely a szoba falán függött. Elmondta, hogy fia jövőjét is biztosítja és boldogabbá teszi a Népfrontra adott szavazatával. Ördöghné maga mondta, mindez igaz. Fia 17 éves ipari tanuló. Ezt is népi demokráciának. Rákosi elvtársnak köszönheti. Büszke a fiára.

Balogh elvtárs végül elmondja, ő csak azt sajnálja, hogy már „örög”, 58 éves. Van két szép kis unokája, őértük is dolgozik. A Népfront választási felhívásából látja a boldog jövőt és azért érdemes dolgozni, a békét védelmezni. Balogh elvtárs minden alkalommal így beszélget Petőfi-telep lakóival. Minden családját meglátogatta már, elvitte hozzájuk a párt szavát, s megbeszélte velük, hogy miért szavazzanak a Népfrontra, a párt. Rákosi elvtársra.

Titót a háborús uszítás, a békétábor országai ellen irányuló diverziós és kémtevékenység fokozásával bízták meg Londonban

Titó, miután Londonból visszautazott Belgrádba, azonnal hozzálátott a kapott parancsok végrehajtásához. Miben mutatkozik ez meg? A „New York Times” megadja rá a választ:

„A jugoszláv kormány gazdaság-politikájában mélyreható változások várhatók. A nemzetgazdasági minisztérium legújabb határozata szerint jugoszláv vállalatok a jövőben külföldi vállalatokkal együtt, sen alapíthatnak közös érdekeltségeket. E határozat nem lep meg senkit, mert ma már mindenki előtt világos, hogy a jugoszláv kormány széleskörűen alkalmazza a tőkés gazdasági élet különböző alapelveit.” — írja a lap, majd így fejezi be:

„Igy például már elhatározták, hogy megszüntetik a kollektív mezőgazdasági termelést és hozzájárulnak az ipari termelés olyan formájához, ahol a nyereségeket a hagyományos tőkés módon kezelik. A

„Jugopress” egyik jelentése szerint néhány jugoszláv vállalat már meg is kezdte a tárgyalásokat külföldi vállalatokkal új közös részvénységek létesítéséről.”

Titó azonban nemcsak ezt vállalta. A Churchill-féle megrögzött angol háborús uszítókat mást is bízták Titóra, mint az „Agerpres” jelenti. „Titó Londonban azt a parancsot kapta, hogy fokozza a fegyverkezést és a békétábor országai ellen irányuló diverziós és kémtevékenységet”. Az „Agerpres” idézi az „Observateur” című francia folyóirat beismerését, amely szerint „Titó Eden angol külügyminiszter-től és Alexander hadügyminiszter-től utasítást kapott olyan, úgynevezett központi titkos szolgálat létesítésére Belgrádban, amely az angol titkos szolgálat közvetlen irányítása alatt fejt majd ki tevékenységét”.

Titó nekilátott ennek a parancsnak a végrehajtásához is. (MTI)

A szegedi egyetemek népi együttesének bemutatója

A saított nézőtér előtt bemutatott műsort nagy várakozás előzte meg. Szeged népi kultúrára áhítozó közönségét szinte elkényeztettek a közelmúltban lezajlott kultúrversenyen látott és hallott kiváló népi együttesek. A nézők kíváncsiak voltak: hogyan fogja megoldani az egyetemi együttes a vállalt nagyigényű feladatokat. Hiszen a műsor az utóbbi évek legnagyobb sikerrel elért népi táncjátékai szerepeltek: Kodály mesterműve — a Szovjetunóban és Kínában is bemutatott — Kálai kettős; Maros országszerte ismert alkotása: az Ecséri lakodalmas. Ennek a két műalkotásnak az előadása nagy feladatot jelentene hivatásos együttesek számára is. A lelkes együttes emellett még egy csokorra való színpadra vitt a kimeríthetetlen népi kultúra tárházából: kisebb táncszámok, énekszólók, népdaladák, zenekari darabok, népdalfeldolgozások, szovjet és kínai tömegdalok szerepeltek a műsoron, s betetőzésül egy eredeti bemutatóra is vállalkoztak: Szeghy-Gábris: a Csodafurulya című népi táncjáték előadására.

Az együttes bemutatójával meggyőzhető az esetleg kételkedőket, hogy minden támogatást megérdemelt további fejlődése érdekében. Példamutató az a lelkesedés, melyet ez az együttes fejt ki — komoly tanulmányi munkája mellett — a sikeres szereplés ügyében. Az együttes ereje a minden nehézséget és akadályt legyűrő fiatalaságban van. Ebből fakadnak erejének — de hibái is. Az együttes még forrongásban van. Nehézségei — a növekedés, a fejlődés nehézségei.

Énekkar

Nagy feladatot vállalt az orosz-lánrésze volt a bemutató sikerében. Kiváló hanganyaggal rendelkeznek. A női kar azonban feltétlenül meg-

kell erősíteni, mert egyes állásokban a férfiak elnyomja őket. Hangvételük és hangszínük tisztá, de hangképzésük még tovább lehetne csiszolni munkájukat. Vállalták a kisért szerepét a népi táncjátékok előadásánál. Ez a nagy igénybevétel azonban megbosszulta magát. Az előadás vége felé, különösen a Kálai kettősben a magas állásoknál már nem bírták erővel és a magas hangok helyett túlságosan élesen énekeltek. Az énekkar műsor-politikája jó. Népdalaik mellett szovjet és kínai tömegdalokat is bemutatnak. Azt ajánlanánk, hogy ha a jövőben orosz népdalokat tűznek műsorra, akkor eredeti nyelven adják elő azokat. Egyetemi együttestől ezt meg lehet kívánni, hiszen kötelező orosz nyelvtanulás szerepel tanulmányi rendjükben. Milyen kedves figyelem volt a Urali népi együttestől annakidején a Kanász-nóta magyar nyelvű előadása! A szegedvidéki népdalokat helyesen köznyelven (irodalmi nyelven) énekeltek, azonban mikor a tájnyelvi szövegre tértek át, azt következtlenül alkalmazzák. Egyetemi együttes nyugodtan elhagyhatja a tájnyelvi szöveg erőltetését, hiszen tagjai jórészt bizonyára más vidékről kerültek ide.

Zenekar

Nagy feladatot van hivatva betölteni. Rajtuk mutatkozik meg leginkább a fejlődés. Különösen mióta a biztoskezdő Paulusz Elemér vette kézbe őket. Érdemes lenne foglalkozni a vezetőknél a zenekar szimfonikus való kibővítésével. Ez segítené megoldani Szeged zenekari utánpótlásának kérdését is. Fa- és rézfúvósokra gondolunk itt. A cité, razenekart össze kellene hangolni a népi zenekar munkájával, mert egyetemes hangszíne miatt nem alkalmas szólószámok bemutatására. Miután nagy együttest nehezen lehet mozgítani, főleg feladati viszonylatban helyes lenne, ha kisebblétszámú

brigádokat szerveznének és a népi zenekart ilyen alkalmakkor állítanák be.

Tánckar

Az együttes másik erőssége. A bemutatón 8 számmal szerepeltek. Nem mindegyik feladatot tudták tökéletesen megoldani — ebben azonban főleg a koreográfia hibás. Ezen a vonalon szorulnak a legtöbb segítségére. A koreográfusok jószándékú, lelkes fiatalok, azonban még kiforratlanok. Sok helyes és jó ötletük van, de nem ártana egy felsőfokú táncvezető tanfolyamon, valamint helyszíni gyűjtésekkel szélesebbkörű tudásanyagot átvenniük. A koreográfiák nem mindig egy számban fejezik ki maradékva, hanem a zenében rejlik lehetőségeket. Például Szathmáry: Vihar-sarki csárdása annyira zenei, lelkesítő, hogy azt a gondolatot kelti: nem lenne helyesebb koreográfia nélkül előadni. A Vetéledő tánc nem volt megfelelően ki-dolgozva és inkább nagyzenekari kíséretet kívánna. Volgy: Szekben-dős tánc frissességével, kedves öle-telével nagy sikert aratott. A tánc-kar igen fejlődőképes, technikailag is jól felkészült együttes. Egy kis apróságra azért felfigyelhetnénk: tánc közben ott van az arcukon a népi együttesnél már sokszor és élesen kifogásolt „bajolgo”, „megédeskedő” mosoly. Ez jellegtelenné teszi az arcképet, pedig a táncban is jellemeket kell aaktítani. Különösen a lánykarok vonatkozik ez. Az Ecséri lakodalmasban a menyasz-zony a városi ruhával együtt a korárját is lehelte volna. A Kálai kettőshöz sem a pesti, sem a látott koreográfia nem állt.

Csodafurulya

Ismert népmesék alapján született meg Szeghy-Gábris népi tánc-köteménye, melyben a jövő „népi baletteljének” csiráit véljük felfedezni. Kodály Kálai kettőse megter-

Kim Ir Szen elvtárs 41 éves

A koreai nép ma ünnepli vezérének, Kim Ir Szen elvtársnak 41. születésnapját.

Kim Ir Szen 1912. április 15-én, az északkoreai Mangendaj faluban született. Apja, Kim Hen Dik, szegényparaszt a japán megszállás után a hős szabadságharcosok sorába lépett és 1926-ban, 36 éves korában halt meg. A japán börtönökben elszünetett kínzások, a bujdosás megpróbáltatásai vitték a sírba.

7 éves volt Kim Ir Szen, amikor egész Korea egy emberként szállt harcba a japán megszállók ellen. Ez volt a híres 1919. évi márciusi mozgalom, amely a Nagy Októberi Szocialista Forradalom közvetlen hatására tört ki, mint az első világháború után világméretben elterjedő forradalmi mozgalom egyik láncszeme.

Kim Ir Szen a girini középiskolában tanult, 14 éves korában a tanuló ifjúság forradalmi mozgalomának élére állt. Társait az illegális kommunista ifjúsági szervezet köré tömörítette. A koreai nép ellenségei rövidesen letartóztatták és börtönbe vetették. Néhány évvel kiszabadulása után, 1931-ben belépett a kommunista pártba. Ugyanabban az évben, szeptember 18-án a japán imperialisták megszállták Mandzsuriát.

Mandzsuriában megszállása szervesen beilleszkedett az imperialista kalandorok agressziós tervei-be. Japán hűfőállást akart biztosítani magának egy szovjetellenes támadásra.

Kim Ir Szen koreai partizán osztaga, mely 1931-ben alakult meg Mandzsuriában, egyrészt megalkozta a koreai nép szervezeti ellenállását, másrészt pedig új szakszt nyitott a nemzeti felszabadító mozgalom történetében. A passzív ellenállás után az aktív fegyveres harc időszaka következett. Kim Ir Szen partizán-osztaga szüntelenül gyarapodott, s rövid-

sen a legerősebb partizán-egység lett.

Amikor a győzelmes Szovjet Hadsereg fegyverletelre kényszerítette az imperialista Japánt, a koreai nép félvszázados japán elnyomás után visszanyerte szabadságát. A koreai nép leírhatatlan lelkesedéssel üdvözölte bátor és hű fiát, aki 15 éven át dicsőösen helytállt a japán rablartók elleni hősi harcban. Az ország népe nemzeti hőst, Kim Ir Szent választotta vezető-jéül.

1946 február 8-án megalakult Észak-Korea Ideiglenes Központi Népi Bizottsága, melynek elnökeül Kim Ir Szent választották meg.

A koreai nép 1948 augusztus 25-én az Észak- és Dél-Koreában megtartott általános választások eredményeként kikiáltotta a Népköztársaságot és megválasztotta központi kormányát, melynek elnöke Kim Ir Szen lett.

Amikor az amerikaiak zsoldjában álló Li Szin Man-bandák orvul megtámadták a Koreai Népköztársaságot, Kim Ir Szen elvtárs állt a honvédő északkoreai csapatok élére és győzelmes csatákban véde-meg országának függetlenségét.

A béke és a koreai nép egységének megteremtésére irányuló erő-feszítés csendül ki Kim Ir Szen elvtársnak a koreai kérdés békés rendezéséről adott nyilatkozatából. Kim Ir Szen elvtárs nyilatkozata a további vérontás gyors megszüntése érdekében döntő mértékben járult hozzá a koreai kérdés békés rendezését elősegítő panminzsongi tárgyalások eredményes folytatásához.

Kim Ir Szen elvtárs, a koreai nép és a Koreai Munkapárt vezetője, a koreai kérdés békés rendezésére irányuló erőfeszítései nyomán az emberiség nagy lépéssel jut közelebb a koreai háború mielőbbi befejezéséhez, amit az egész világ békeszerető népei hön óhajtanak.

Hivatalos jelentés a vezérkari tisztek hétfői üléséről

Keszon, április 13. (Új-Kína).

A koreai-kínai fegyverszüneti küldöttség április 13-án, hétfőn a következő közleményt bocsátotta ki: „A két fél vezérkari tiszteinek április 13-i ülésén a koreai-kínai fél bejelentette, hogy az általa hazatelepítendő nem-koreai beteg és sebesült hadifoglyok soraiban amerikai, angol, török, kanadai, görög

és holland hadifoglyok mellett rül-lőpszigeti, délafrikai, ausztráliai és colomboi hadifoglyok is vannak.

A két fél vezérkari tisztei hétfőn a beteg és sebesült hadifoglyok szállításával és átvételével kapcsolatos konkrét adminisztratív részlet-kérdésekről tárgyaltak és a felmerült problémákban megállapodásra jutottak.”

mékenyilette zeneszerzőink gondolatvilágát és büszkén könyveljük el, hogy Budapest után itt Congrád megyében sikerült először helyi dal-mókra: ének és zenekarra népi táncjátékot írni. Szeghy Endre nagy érzékkel és hozzáértéssel válogatta és olvasgatta össze saját, gyűjtésű dallamait. A rövid mese: a kútnál találkozik a legény kedvesével: a bíró szolgálójával; enyelegnek s a bíró a hajdúval bejön és szét-zavarja őket. A legény búsan tér vissza, egy öreg anyóka furulyát ad neki: először csodálkozva szemléli, majd belefúj, erre az anyóka táncraperdül. Majd bejön nagy pökhendi a bíró és a hajdú s a legény új dalra kezd a furulyán s muszáj táncolniuk a bíróknak akár akarnak — akár nem. Betó-dul a falu népe és vidáman nézi a pörüljártakat, majd kidobva őket, vidáman táncra kelnek. Sajnos ez a koreográfiából nem derül ki világosan. Ezt csiszolni kell a további előadások során.

Izgatót feszültség zendül fel a zenekar első hangjaiban. Majd az énekkar szegény ember sanyarú életéről énekel. A csodafurulya vidám dallama azonban előzi a sötét mult felleget és a kollektív táncba kezdő falu népe ragyogó életörömei ropja a táncot...

Paulusz Elemér kezénymán a mű sok rejtett szépsége mutatko-zott meg és az együttes ebben a számban tehetsége legjavát adta. Az előadás hosszúra nyúlt: kevesebb több lett volna. Szükségte-len, hogy társadalmi munkában dolgozó együttest három óras műsorral a végtelenségig elfárasztanak. Ennek csak a színvonal látja a ká-rát. A szólószámokat nyugodtan elhagyhatók volna — nem értek föl az együttes művészi színvonaláig.

A részletesen felsorolt, könnyen kiárvítható hibákat leszámítva, örömmel üdvözljük az együttes bátor kezdeményezését, jó műsor-politikáját és hisszük, hogy töretlen fejlődés során megérik élenjáró együttesei között küzd majd a kultúrforradalom célkitűzéseiért.

Nagy Dezső
étnográfus